

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **M.**, bývajúcej v C., zastúpenej JUDr. K., advokátkou v N., proti odporcovi **Doc. RNDr. T., PhD.**, bývajúcemu v C., **o určenie výživného na plnoleté dieťa**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 28 P 76/2012, o dovolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 10. decembra 2013 sp. zn. 11 CoP 260/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 28. februára 2013 č.k. 28 P 76/2012-205, uložil odporcovi povinnosť platiť navrhovateľke výživné vo výške 150 Eur mesačne od 13. apríla 2012 vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám navrhovateľky. Výživné zročné za obdobie od 13. apríla 2012 do 28. februára 2013 vo výške 990 Eur uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľke do 30. júna 2013. Vo zvyšku (do sumy 330 Eur – pozn. dovolacieho súdu) návrh navrhovateľky zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 43 ods. 2, § 62 ods. 1, 2, 5 a § 75 ods. 1 vety prvej Zákona o rodine, vecne tým, že v konaní mal preukázané, že navrhovateľka študuje na vysokej škole, čím dochádza k pretrvávaniu stavu, kedy rodičia sú povinní prispievať na výživu svojho dieťaťa. Pri určení výšky výživného zohľadnil príjem odporcu, ktorý dosahuje ako vysokoškolský pedagóg vo výške 1.180 Eur mesačne netto a tiež jeho výdavky, prihliadol na to, že spláca úver, ktorý si zobral spolu s manželkou a má ďalšie dve vyživovacie povinnosti k deťom. Do úvahy zobral aj správanie sa navrhovateľky k odporcovi, ktorá je povinná ctíť a rešpektovať svojich rodičov a zohľadnil tiež vyživováciu

povinnosť matky navrhovateľky. Zročné výživné uložil odporcovi zaplatiť v lehote určenej s prihliadnutím na ustanovenie § 160 ods. 1 O.s.p., berúc do úvahy príjem odporcu, jeho výdavky, mesačné splátky úveru a ďalšie vyživovacie povinnosti. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 2 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie navrhovateľky rozsudkom z 10. decembra 2013 sp. zn. 11 CoP 260/2013 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správne, keď dospel k záveru, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď zisťoval všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o návrhu na určenie výšky vyživovacej povinnosti odporcu a správne z výsledkov vykonaného dokazovania ustálil, že plnoletá navrhovateľka s prihliadnutím na absolvovanie vzdelávania je i naďalej osobou výživou odkázanou na oboch rodičov. Pokiaľ ide o súdom prvého stupňa určenú výšku výživného, aj podľa názoru odvolacieho súdu táto zodpovedá kritériám rozhodným pre určovanie výživného na deti uvedené v ustanovení § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1 zákona o rodine, t.j., je primeraná ako odôvodneným potrebám plnoletého dieťaťa súvisiacim s absolvovaním vzdelávania súvisiaceho s prípravou na budúce povolanie, tak aj v konaní zisteným majetkovým pomerom na strane odporcu. V odôvodnení rozhodnutia sa odvolací súd vysporiadal tiež s námietkami navrhovateľky uvádzanými v odvolaní, ktoré nepovažoval za dôvodné. Odporcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania s poukazom na § 142 ods. 1, § 224 ods. 1 O.s.p. a odôvodnením, že si náhradu trov neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie navrhovateľka, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. a tým, že odvolací súd pri skúmaní schopností a možností, tiež majetkových pomerov odporcu vôbec nebral do úvahy tvrdenia navrhovateľky a stotožnil sa s názorom súdu prvého stupňa, že príjmy z cestovných náhrad odporcu nie je možné zohľadniť v jeho čistom príjme. Poukázala na to, že životná úroveň odporcu je vyššia ako životná úroveň navrhovateľky a súd nebral do úvahy ani majetkové pomery matky navrhovateľky. Tvrdila, že v konaní preukázala, že vyčíslenie jej potrieb je primerané jej minimálnym výdavkom. Súdy nebrali do úvahy všetky skutočnosti tvrdené navrhovateľkou a odvolací súd sa nezaoberal jej všetkými dôvodmi uvedenými v odvolaní. Navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie odvolaciemu súdu, príp. súdu prvého stupňa.

Odporca v písomnom vyjadrení zopakoval podstatný obsah doterajších podaní a ústnych vyjadrení a zrejme (posudzujúc podanie podľa jeho obsahu - § 41 ods. 2 O.s.p.), navrhol dovolanie navrhovateľky odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.) skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. a proti rozsudku odvolacieho súdu je prípustné ešte aj v prípadoch uvedených v ustanovení § 238 O.s.p.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorý potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, pričom nevyslovil prípustnosť dovolania a nešlo ani o prípad, že by sa odvolací súd v tejto veci odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu. Keďže dovolaním napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje niektorý zo znakov uvedených v § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. je zrejmé, že ide o prípad, v ktorom Občiansky súdny poriadok dovolanie podľa citovaného zákonného ustanovenia nepripúšťa.

Dovolanie navrhovateľky je vylúčené aj ustanovením § 238 ods. 4 O.s.p., ktoré zakotvuje zásadu, podľa ktorej dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených zákonom o rodine, pričom výnimku z tejto zásady predstavujú rozsudky o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva a o osvojení, ktorú je však možné aplikovať len za predpokladu, že by dovolanie bolo prípustné podľa ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. V preskúmvanej veci ide o určenie vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu, teda o takú vec, ktorá je upravená zákonom o rodine a uvedená výnimka sa na ňu nevzťahuje. Prípustnosť dovolania je preto v zmysle ustanovenia § 238 ods. 4 O.s.p. *expressis verbis* vylúčená.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. v znení účinnom do 31. decembra 2014 (ďalej len „§ 237 O.s.p.“), či už to účastník namieta alebo nie, neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti potvrdzujúcemu rozsudku, ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písm. a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Prípustnosť dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 O.s.p. pritom nie je založená už tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou vadou uvedenou v § 237 O.s.p., ale nastáva až vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu vadou uvedenou v citovanom zákonomnom ustanovení skutočne trpí.

Dovolací súd existenciu väd uvedených v ustanovení § 237 O.s.p. však nezistil a žiadnu z uvedených väd netvrdila ani navrhovateľka.

Dovolateľka dovolanie odôvodnila odkazom na ustanovenie § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (t.j., že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci).

Inou vadou konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), na ktorú musí dovolací súd prihliadnúť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní.

Z hľadiska dovolateľkou tvrdenej existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého

zákonného dôvodu prípustné. Vada tejto povahy je síce relevantným dovolacím dôvodom, ktorý možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, sama osebe (i keby k nej skutočne došlo) ale prípustnosť dovolania nezakladá. Či už teda konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie bolo alebo nebolo postihnuté procesnou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. Keďže dovolanie navrhovateľky nie je procesne prípustné, nemohol sa dovolací súd zaoberať dovolaťkou namietanou inou vadou konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

Dovolaťka napokon tvrdí, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právne posúdenie je činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením veci sa nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť (iba) procesne prípustné dovolanie (por. § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale prípustnosť dovolania nezakladá (por. R 54/12).

Nakoľko prípustnosť dovolania navrhovateľky nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., ani z § 237 O.s.p., odmietol Najvyšší súd Slovenskej republiky jej dovolanie v súlade s ustanovením § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní bol odporca úspešný a preto mu vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd mu nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nebol podaný návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. apríla 2015

JUDr. Edita B a k o š o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová